

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **S. R.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2023, č. j. OAM-985/ZA-ZA15-K12-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2023, č. j. OAM-985/ZA-ZA15-K12-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 19. 7. 2023 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

II. Obsah žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2. Žalobce v rozporu se závěry napadeného rozhodnutí uvedl, že se bojí návratu do své domovské země, neboť tam panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo, a to i s ohledem na poslední politický vývoj, kdy je Moldavská republika bezprostředně ohrožena v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu. Zejména poukázal na kritickou situaci v Podněstří, která je podobná situaci na Ukrajině, dá se očekávat ještě její zhoršení, v Podněstří došlo na střelbu z granátometů, kdy série explozí otřásla ministerstvem státní bezpečnosti tohoto regionu, a ke dvěma explozím rozhlasových vysílačů.
3. Měl za to, že jím prezentované důvody naplňují důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b), případně doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Rekapituloval svůj azylový příběh, kdy v řízení uvedl, že Moldavsko nemá rád, vláda pouze hrabe peníze a zneužívá obyčejné lidi, není tam práce, žalobce tam nic nemá, tady má rodinu – tatínka a přítelkyni Ukrajinku, v Moldavsku by byl sám, navíc tam je napětí mezi Moldavskem a Podněstřím, kvůli válce na Ukrajině tam také může začít válka, v Tiraspolu už se střílelo, bojí se, že by byl povolán do armády, což nechce. Byl přesvědčen, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože nezjistil stav věci způsobem, o kterém nejsou významné pochybnosti, a v nezbytném rozsahu, a neopatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí podle § 50 odst. 2 správního řádu. Pokud by žalovaný řádně zjistil stav věci a opatřil si dostatečné podklady, musel by rozhodnout o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, neboť žalobcem prezentované skutečnosti svědčí o tom, že v případě návratu do vlasti bude žalobce reálně ohrožen na svém životě, neboť v zemi panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo, Moldavská republika je v ohrožení v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu, situace tam je dramatická. Poukázal na ust. § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu a uvedl, že v jeho domovské zemi není bezpečno pro civilní obyvatelstvo s ohledem na poslední politický vývoj, návratem by byl ohrožen jeho život, a proto přinejmenším splňuje podmínky doplňkové ochrany.
4. Tvrdil, že Moldavskou republiku není možné označit za bezpečnou zemi původu z důvodu špatné bezpečnostní situace pro civilní obyvatelstvo a závažného porušování lidských práv.
5. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, zároveň požádal o přiznání práva na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný popřel oprávněnost podané žaloby, nesouhlasil s ní a odkázal na obsah správního spisu. Trval na správnosti napadeného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci, posoudil případ ve všech souvislostech, zabýval se všemi tvrzeními žalobce a opatřil si potřebné podklady.
7. Žalovaný si byl vědom aktuální situace v Evropě i toho, že Moldavsko sousedí s Ukrajinou. V době vydání napadeného rozhodnutí však neexistovaly žádné zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny a že by tedy žalobce byl přímo ohrožen na životě. Žalobce pochází z oblasti Moldavska sousedícího s Podněstřím (X), ale v zemi, ani v uvedeném regionu, v současné době neprobíhá žádný vnitřní ozbrojený konflikt a situace zůstává stabilní a pod kontrolou moldavské vlády, a to i na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

administrativní hranici mezi územím kontrolovaným centrální vládou a samozvanou republikou Podněstří. Nelze proto bez dalšího dovozovat, že Moldavsko není bezpečnou zemí původu. Situace v Podněstří zůstává z vojenského hlediska klidná, objevují se sice zprávy o skrytých známkách mobilizace, nikoli však hromadné, riziko destabilizace v Moldavsku prostřednictvím Podněstří je nyní velmi nízké.

8. Podle žalovaného byla žalobcová žádost zjevně účelová, protože o mezinárodní ochranu požádal až po zamítnutí žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění, kdy mu hrozilo vycestování. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81, a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005-51. Legalizaci pobytu nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a mezinárodní ochranu nelze zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky.
9. Poukázal na to, že žalobce opustil Moldavsko z ryze ekonomických důvodů. Ekonomická situace a nedostatek pracovních nabídek v zemi původu však neodůvodňuje přiznání mezinárodní ochrany, neboť zhoršená životní úroveň v Moldavsku nemá přímou souvislost s taxativně vymezenými důvody pro její udělení. S těmito problémy se potýká i řada občanů vyspělých států. Po uplynutí doby uloženého správního vyhoštění žalobci nic nebrání v podání žádosti o povolení k pobytu podle cizineckého zákona.
10. Žalovaný upozornil, že žalobce neuvedl v žalobě prakticky žádnou věcnou argumentaci způsobitou zpochybnit napadené rozhodnutí. Obsahem žaloby je převážně opětovně tvrzený azylový příběh, který je žalovanému znám ze správního řízení. Přitom je povinností žalobce, aby v žalobě řádně vymezil své námitky proti napadenému rozhodnutí, odkázal na rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, podle kterého je žalobce povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků se měl správní orgán vůči němu dopustit.
11. Žalovaný navrhl, aby soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

12. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 19. 7. 2023 v České republice žádost o mezinárodní ochranu, v poskytnutí údajů k žádosti ze dne 24. 7. 2023 uvedl, že je státním příslušníkem Moldavské republiky, nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo hnutí, není politicky aktivní, posledním bydlištěm ve vlasti bylo město X, v červenci 2020 s otcem vycestovali do České republiky a od té doby se každé tři měsíce vrací do vlasti, naposledy do ČR přijel 30. 8. 2022, je zdravý, požádal o mezinárodní ochranu, protože mezi Podněstřím a Moldavskem jsou spory, Podněstří je na rozdíl od Moldavska proruské. Žalobce nemá Moldavsko rád, vládě jde jen o peníze a zneužívá obyčejné lidi, není tam práce. Zde má otce a přítelkyni Ukrajinku, v Moldavsku by byl sám. Má strach, že kvůli konfliktu na Ukrajině začne válka i v Moldavsku, podle kamarádů se v Tiraspolu střílelo. Bojí se povolání do armády, neví, proč by měl bojovat za Moldavsko, když tam žil jen krátce.
13. Při pohovoru dne 24. 7. 2023 žalobce uvedl, že se rozhodl se odejít z ekonomických důvodů a kvůli mentalitě moldavských obyvatel, nikoho nemají rádi a jsou sobečtí. Od roku 2020 se pravidelně každý čtvrt rok vracel do Moldavska, protože nechtěl porušit zákon, v ČR nelegálně pracoval a vydělané peníze v Moldavsku utrácel, na pracovní vízum nechtěl čekat. Má potvrzení od lékaře, že není bojeschopný, protože má ploché nohy, na Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

lékařské prohlídce za úplatek ve výši 200 dolarů lékař zapsal, že je poškození nohou vážnější než ve skutečnosti, skutečné potíže jsou minimální, neabsolvoval povinný vojenský výcvik a zatím k němu nebyl předvolán. Obává se povolání do armády, protože na první pohled vypadá jako zdravý člověk a v Moldavsku člověka s očima a rukama můžou poslat bojovat, jeho soused neměl peníze na úplatek a musel narukovat. Do vlasti by se nevrátil, ani kdyby neměl strach z ozbrojeného konfliktu, nechce bydlet v nepěkném prostředí mezi takovými lidmi, přestěhování by to nevyřešilo. Ví, jak je práce ohodnocena v Moskvě, ČR a v Polsku ve srovnání s Moldavskem. Vláda Podněstří podporuje Rusko a je v konfliktu s moldavskou vládou. V Podněstří jsou na hranicích vojáci v pohotovostním stavu a v případě zahájení války se mohou ihned zapojit. Byla tam řada protestů proti Ukrajincům, kteří tam žili a ničeho si nevážili. Žalobce osobně v Podněstří žádný konflikt s místními neměl. V případě návratu do vlasti by žalobce asi skončil ve vězení, protože by nesnesl chování a zneužívání ze strany Moldavanů, snažil by se bránit, něco by provedl a následoval by trest. Nesmíří se s tím, že by se k němu někdo choval neuctivě. Jiné konkrétní potíže ve vlasti neměl, téměř v ní nepobýval. Měl slovní výměnu s policistou kvůli špatně nasazené roušce během covidu. Kdyby mohl, ihned by se vzdal moldavského občanství. Potřebuje zůstat v ČR, jinde žít nechce. V ČR má otce, který je moldavské státní příslušnosti, přítelkyni a kamarády.

14. Žalovaný shromáždil tyto podklady týkající se situace v Moldavsku: Moldavsko – Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu, stav: říjen 2023 ze dne 3. 10. 2023, Informace OAMP – Moldavsko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: březen 2023 ze dne 13. 3. 2023, Informace MZV ČR, č. j. 122984/2022-LPTP – Moldavsko – Situace v Podněstří, Základní vojenská služba, bezpečnostní situace, možnost přesídlení do Moldavska a přístup ke službám, spolupráce v trestněprávní oblasti ze dne 12. 9. 2022, Zpráva o zemi 37 – Moldavská republika od Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF), červen 2021 – Příslušnost k etnickým skupinám a náboženské vyznání, Svoboda shromažďování a sdružování, Vojenská služba a náhradní vojenská služba ze dne 24. 2. 2023, Informace MZV ČR, č. j. 102372/2023-MZV/LPTP – Moldavsko – Aktuální dopady konfliktu na Ukrajině, protivládní protesty a přístup státních úřadů k protestům, přístup k základní zdravotní péči ze dne 8. 2. 2023, Moldavsko – Radio Europa/Liberă Moldova – Vedoucí představitel systému ochrany informací: „Jsou přítomny známky skryté mobilizace v Podněstří“ ze dne 15. 11. 2022 a čtyři zprávy ČTK týkající se narušení moldavského vzdušného prostoru ruskými raketami ze dne 10. 2. 2023, ruských plánů ohledně destabilizace Moldavska ze dne 13. 2. 2023, nové moldavské prozápadní vlády ze dne 16. 2. 2023 a situace v Podněstří ze dne 24. 3. 2023.
15. Žalobce nevyužil svého práva na seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Předložil žalovanému své vyjádření ze dne 4. 9. 2023, podle kterého je v Moldavské republice katastrofální ekonomická situace, stoupá počet vražd, není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo a stát je ohrožen ruskou invazí na Ukrajinu. Situace v Podněstří se podobá situaci na Ukrajině, došlo na střelbu z granátometů, sérii explozí na Ministerstvu státní bezpečnosti a ke dvěma explozím rozhlasových vysílačů. Žalobce by byl v případě návratu do vlasti ohrožen na životě a také by mu hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti během perzekucí civilního obyvatelstva.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

16. V napadeném rozhodnutí ze dne 6. 12. 2023 žalovaný podrobně rekapituloval všechna tvrzení žalobce. Žádost považoval za zjevně účelovou s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, poukázal na sníženou věrohodnost tvrzení žalobce. Dospěl k závěru, že žalobci nelze udělit azyl z důvodu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože nevyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, nikdy nebyl členem politické strany ani hnutí a není politicky aktivní. Kromě slovní výměny názorů s policistou kvůli nesprávně nasazené roušce za covidu neměl žádné problémy s moldavskými státními orgány nebo bezpečnostními složkami.
17. Žalovaný nemohl přiznat azyl ani z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože nebyl naplněn žádný z taxativně vymezených důvodů pronásledování. Žalobce neuvedl, že by ve své vlasti měl nějaké problémy související s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo politickým přesvědčením. Žalovaný si byl vědom aktuální situace v Evropě i toho, že Moldavsko sousedí s Ukrajinou, která je zasažena ozbrojeným konfliktem s Ruskou federací, neexistují však zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny, ani na území Moldavska. Navíc, podle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků z roku 1979 osoby, které byly donuceny opustit svou vlast kvůli ozbrojenému národnímu nebo mezinárodnímu konfliktu, nejsou považovány za uprchlíky, z tohoto důvodu azyl dle § 12 písm. b) nelze udělit. K obavám žalobce týkající se mobilizace žalovaný uvedl, že se žalobce pokouší oddálit svůj návrat do vlasti a vyhnout se možnému vykonání základní vojenské služby. Snaha vyhnout se nástupu do armády není důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Branná povinnost je legitimní občanskou povinností a v Moldavsku existuje právo na výkon náhradní vojenské služby. Nic nenasvědčuje tomu, že by reálně měla nastat situace, kdy by došlo k přelití válečných operací ze sousední Ukrajiny na území Moldavska, nebo že by se moldavští vojáci měli přímo účastnit konfliktu na Ukrajině. Ohledně ekonomických potíží žalobce žalovaný odkázal na rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 5 Azs 116/2004, podle kterého sebevíc tíživé životní podmínky nejsou důvodem pro udělení azylu, ledaže by ekonomická opatření byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině. Žalovaný konstatoval, že Moldavsko je jeden z nejchudších evropských států, nicméně důsledkům této situace jsou vystaveni všichni jeho občané. Mezinárodní ochrana je výjimečným právním institutem, jehož smyslem není poskytovat ochranu před jakýmkoli negativními jevy v zemi původu. Žalobce podal svou žádost až po zamítnutí žaloby ve věci jeho správního vyhoštění, na území ČR se pohybuje již od roku 2020, nelegálně zde pracoval, důvodem pro udělení azylu nemůže být ani jeho snaha setrvat na území ČR se svou rodinou.
18. Při posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalovaný dospěl k závěru, že je žalobce dospělý, svéprávný a práceschopný. Je zdravý, ale není bojeschopný, protože uplatil lékaře, aby mu napsal poškození nohou 3. stupně. V ČR má otce a přítelkyni, ale ani existenci těchto rodinných vazeb na území ČR nelze považovat za důvod udělení humanitárního azylu. Žalobce neuvedl, že by jeho celková rodinná situace byla jakkoli výjimečná. Důvody k udělení humanitárního azylu tak žalovaný neshledal.
19. Při posuzování doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný konstatoval, že žalobci nehrozí v případě návratu do vlasti vážná újma formou trestu smrti nebo poprav, Moldavsko se řadí mezi země, jejichž zákony neumožňují uložit trest smrti
- Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

nebo popravu za žádný trestný čin. Žalobce během správního řízení neuvedl a žalovaný nenalezl žádné okolnosti, na jejichž základě by mohlo žalobci v případě návratu hrozit nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Během správního řízení neuvedl, že byl měl nějaké problémy se státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Sdělil, že by v případě návratu do vlasti skončil ve vězení, protože by se bránil proti neuctivému chování Moldavanů, něco by provedl a následoval by trest. Žalovaný konstatoval, že pokud by žalobce ve vlasti pociťoval ohrožení života nebo zdraví, mohl by k ochraně svých práv využít veškeré právní nástroje jako každý moldavský občan. Ze shromážděných podkladů vyplývá, že moldavští občané mohou využít legální právní prostředky na ochranu svých práv, v souvislosti s plánovaným podáním žádosti o vstup do EU Moldavsko posílilo právní stát a byl mu udělen status kandidátské země, ČR považuje Moldavsko za bezpečnou zemi původu. Na základě shromážděných zpráv se podrobně zabýval situací v Moldavsku, avšak shledal, že Moldavsko se aktuálně neúčastní žádného mezinárodního vojenského konfliktu a neprobíhá tam ani vnitřní ozbrojený konflikt, nejsou zprávy o tom, že by se konflikt z Ukrajiny rozšířil na území Moldavska, nejsou známky o přímé ruské vojenské hrozbě pro Moldavsko, byť dle zprávy ČTK ze dne 10. 2. 2023 došlo k narušení vzdušného prostoru dvěma ruskými raketami. Válečný konflikt na Ukrajině dopadá na Moldavsko zejména v podobě uprchlické, ekonomické a energetické krize, která je spojena s rostoucím napětím ve společnosti, nový moldavský premiér vyjádřil cíl v podobě získání členství v EU. Podněstří je nadále integrální součástí Moldavska, na jaře 2022 tam došlo k několika menším teroristickým útokům, jehož pachatelé nebyli odhaleni, Podněstří zatím nebylo zataženo do konfliktu na Ukrajině.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Při ústním jednání dne 19. 7. 2024 žalobce setrval na svém stanovisku, žalovaný se, ač řádně předvolán, nedostavil, později se omluvil.
22. Podle ust. § 12 zákona o azylu *se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je dle písm. a) pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
23. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

24. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
25. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný během správního řízení nedostatečně zjistil skutkový stav a neshromáždil dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Tato námitka je však zcela obecná, žalobce nijak nespécifikoval, v čem konkrétně jsou skutková zjištění žalovaného nedostatečná a v čem spatřuje nedostatky shromážděných podkladů. Žalovaný přitom ve správním řízení shromáždil celkem deset aktuálních zpráv týkající se situace v Moldavsku, ze kterých učinil zjištění týkající se tamní situace, a to ve vztahu k tvrzením, které žalobce uplatnil jako důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Bez bližší konkretizace dané námitky však není možné přezkoumat, zda a v čem byla skutková zjištění a shromážděné podklady nedostatečné. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, je uvedeno: „Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.“ Obecně lze pouze konstatovat, že žalovaný se zabýval všemi tvrzeními žalobce, v dostatečném rozsahu zjistil skutkový stav, opatřil si dostatek podkladů pro rozhodnutí a přihlížel ke všem podstatným skutečnostem.
26. Žalobce byl též přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v zemi panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo, Moldavská republika je v ohrožení v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu, žalobce by mohl být povolán do armády; v důsledku toho všeho by byl žalobce v případě návratu do vlasti reálně ohrožen na svém životě.
27. Žalovaný se všemi těmito důvody v napadeném rozhodnutí zabýval, přičemž však z hlediska ust. § 12 písm. b) zákona považoval za zásadní, že nebyl naplněn žádný ze zákonem taxativně vymezených důvodů pronásledování, žalobce neuvedl, že by ve své vlasti měl problémy související s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo politickým přesvědčením. Žádné takové důvody žalobce netvrdil ani v žalobě. Žalovaný se i zcela konkrétně zabýval všemi důvody, pro které žalobce žádal o mezinárodní ochranu, přičemž u každého z těchto důvodů zcela adekvátně odůvodnil, proč se nejedná o důvody dle § 12 písm. b) zákona o azylu.
28. Pokud jde o obavy žalobce z rozšíření ozbrojeného konfliktu na Ukrajině na území Moldavska, žalovaný na podkladě zpráv o zemi původu zjistil, že aktuálně v Moldavsku žádný vnitřní ani mezinárodní ozbrojený konflikt neprobíhá (k tomu více viz níže v části týkající se doplňkové ochrany). Rovněž upozornil, že ozbrojený konflikt sám o sobě, resp. situace, kdy určité osoby prchají před ozbrojeným konfliktem, nepředstavuje žádný z důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu.
29. Takovým důvodem není ani případné povolání do armády žalobce, neboť výkon vojenské služby představuje základní státoobčanskou povinnost a není bez dalšího Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani v případě, kdyby byl spojen s rizikem povolání do bojových akcí ve válečném konfliktu nebo s hrozbou trestní sankce za nenastoupení vojenské služby. K tomu viz např. rozsudky NSS ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, usnesení ze dne 25. 7. 2018, č. j. 2 Azs 41/2018-39, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015-30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015-34, či usnesení ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 Azs 159/2021-23, kde NSS sdělil: *„Stěžovatelova obava z povolání do armády není sama o sobě azylově relevantním důvodem, jelikož odmítání výkonu vojenské služby „odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“ (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004-49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44). Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Potenciálně hrozící trestní stíhání pro nenastoupení vojenské služby zakládá azylově relevantní důvody jen tehdy, pokud je trestní sankce důsledkem toho, že se bránc odmítne zúčastnit bojových operací odporujících mezinárodnímu právu, nebo že mu hrozí trest, jehož intenzita či způsob výkonu zakládá porušení lidských práv (srov. např. usnesení NSS ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016-34).“* Navíc, Moldavsko není v situaci mezinárodního a ani vnitřního ozbrojeného konfliktu, ze shromážděných zpráv neplyne, že by v zemi probíhala mobilizace, žalobce je dle svého tvrzení na základě lékařského potvrzení osvobozen od základní vojenské služby, nebyl k ní nikdy povolán, v Moldavsku též existuje možnost výkonu náhradní vojenské služby. Tato námitka je tak rovněž nedůvodná.

30. Ani nepříznivá ekonomická situace, která postihuje moldavské občany bez rozdílu, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, tedy ani azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, či ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65). Dle rozsudku NSS ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60: *„institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“*
31. Soud shrnuje, že z hlediska posouzení důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu neshledal v postupu žalovaného pochybení, přičemž žalobce neprezentoval žádné konkrétní námitky, kterými by tyto závěry zpochybnil.
32. Žalobce dále namítal, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, kdy poukazoval na důvody dle § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu, neboť v zemi panuje katastrofální ekonomická situace, špatná bezpečnostní situace a jsou dány obavy z rozšíření válečného konfliktu z Ukrajiny, žalobce se obává o svůj život.
33. Jak již soud uvedl výše, nepříznivá ekonomická situace v zemi původu není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu totiž ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky nejsou pro udělení mezinárodní ochrany relevantní, což vyplývá např. z rozhodnutí ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, nebo rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

34. Žalovaný se dostatečně zabýval situací v Moldavsku, a to s ohledem na existenci válečného konfliktu na území sousední Ukrajiny, zvláště zkoumal též situaci v Podněstří, avšak žádné zvýšené bezpečnostní riziko, ani rozšíření válečného konfliktu na území Moldavska nezjistil, s čímž se soud ztotožňuje. Součástí správního spisu je řada zpráv o zemi původu, ze kterých žalovaný vyšel, přičemž Informace OAMP – Moldavsko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: březen 2023 ze dne 13. 3. 2023 uvádí následující: „V zemi neprobíhal žádný vnitřní ozbrojený konflikt. Bezpečnostní situace – přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny do Moldavska a zátěž spojenou s uprchlickou vlnou – zůstávala k datu vzniku této zprávy stabilní. Situace na tzv. administrativní hranici mezi územím kontrolovaným centrální vládou a samozvanou republikou Podněstří zůstávala též stabilní. [...] Přestože je samotná existence a postavení Podněstří sporné, na území neprobíhaly aktivní mezinárodní či vnitrostátní konflikty.“ Tyto skutečnosti potvrzuje i novější zpráva Moldavsko – Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu, stav: říjen 2023 ze dne 3. 10. 2023. Postavení Podněstří je specifické, žalobce však z této oblasti nepochází, pouze na jejím území žil v letech 2015 a 2016, jeho poslední bydliště ve vlasti se také nacházelo mimo Podněstří. Ve zprávě Moldavsko – Radio Europa/Liberă Moldova – Vedoucí představitel systému ochrany informací: „Jsou přítomny známky skryté mobilizace v Podněstří“ ze dne 15. 11. 2022 je uvedeno následující: „Vedoucí představitel zvláštní služby se také vyjádřil k riziku destabilizace v Moldavsku prostřednictvím podněsterského regionu: „Riziko [destabilizace] je nyní velmi nízké ve srovnání s tím, jaké bylo na počátku války.“ Toto riziko se podle jeho vyjádření ještě snížilo od okamžiku, kdy se „frontová linie zastavila a frontová linie na severu [Ukrajiny] se posunula zpět“. Pravděpodobnost toho, že se Rusko může dostat do podněsterského regionu a nějak ovlivnit síly, které tam jsou nelegálně dislokovány, se na pozadí nedávných úspěchů ukrajinské armády v Chersonu snížila.“ Ani z jiných zpráv ve spise nevyplývá, že by situace v Podněstří v současné době představovala zvýšené bezpečnostní riziko. Žalobcem namítané incidenty, kdy v Podněstří došlo k výbuchům na ministerstvu státní bezpečnosti a byly vyraženy z provozu rozhlasové vysílače, se udály již v dubnu 2022, což je soudu známo z úřední činnosti (k tomu např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 3. 2023 č.j. 4 Az 10/2022-55).
35. K situaci v Moldavsku se opakovaně vyjádřil i Nejvyšší správní soud, například ve svém usnesení ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 61/2024-27, konstatoval, že „kasační soud ve své nedávné judikatuře opakovaně zdůraznil, že konflikt, který by opodstatňoval udělení mezinárodní ochrany, v Moldavsku zatím neprobíhá (srov. usnesení NSS ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 Azs 57/2023-30, ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 Azs 232/2023-25, nebo ze dne 21. 2. 2024, č. j. 1 Azs 228/2023-27).“ Soud proto nemá pochyb o tom, že situace v Moldavsku je aktuálně stabilní, a to včetně regionu Podněstří, nedošlo k rozšíření válečného konfliktu z Ukrajiny na území Moldavska, není proto důvodné, aby byla žalobci poskytnuta doplňková ochrana. Žalobce neprokázal, že by docházelo k přelivu konfliktu z Ukrajiny do Moldavska, a žalovaný si obstaral úplné a aktuální informace o zemi původu, které tomu nenasvědčují (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2024, č. j. 1 Azs 74/2024-28).
36. Žalobce rovněž namítal, že Moldavsko nelze označit za bezpečnou zemi původu z důvodu špatné bezpečnostní situace pro civilní obyvatelstvo a závažného porušování lidských práv. K tomu soud poukazuje na zprávu OAMP Moldavsko, Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu, ze dne 3. 10. 2023, dle které Moldavsko splňuje kritéria pro hodnocení jako bezpečné země původu, tato zpráva obsahuje podrobné Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

hodnocení daných kritérií podle řady zdrojů, zároveň je dle vyhlášky č. 328/2015 Sb. Moldavsko zařazeno na seznam bezpečných zemí původu. Námitky žalobce jsou zcela obecné a nepodložené a jako takové nejsou způsobilé zařazení Moldavska mezi bezpečné země původu zpochybnit. Navíc, žalovaný ani nepostupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, nezamítl žádost z důvodu, že žalobce pochází z bezpečné země původu, avšak žádost žalobce přezkoumal meritorně v plném rozsahu dle všech potenciálních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, žádný podklad pro její možné udělení však neshledal.

37. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. července 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.